

Stad Amsterdam

In 2010 zond de VPRO een serie uit over de reis van de Beagle die Darwin in de 19de eeuw had gemaakt. Er werd nu met de alles onthullende ogen van de 21ste eeuw gekeken naar de evolutietheorie die overigens nog steeds door hele volksstammen hardnekkig wordt verworpen of ontkend. Wonderlijk, maar dit boek toont het ook al aan: mensen kunnen slaafs in dingen geloven, de kunst is alleen hoe geloofwaardig of indringend je het brengt.

In het voetspoor van de Beagle voer de Nederlandse clipper Stad Amsterdam de aarde rond met wetenschappers, voorzien van de modernste apparatuur en het werd allemaal op de voet gevolgd door een satellietverbinding. Wij in Australië zaten steeds aan de buis gekluisterd, want BVN relayeerde de hele VPRO-serie totdat het WK voetbal begon en toen moest de VPRO wijken. Volksvermaak trekt nu eenmaal meer kijkcijfers dan wetenschap. Inmiddels was de Stad Amsterdam gelukkig alweer bijna thuis.

De Stad Amsterdam zou ook de Australische zuidkust voorbij varen en op 10 maart naderde het schip Denmark. Ik had me er enorm op verheugd om te proberen ditmaal échte foto's te maken door de telescoop. We voelden ons verbonden met dit bijzondere schip temeer omdat er webcams aan boord waren die constant beeld en geluid van de omgeving uitzonden en via internet keken we steeds live mee. Maar helaas, hoewel de afstand tot de kust niet erg groot was, verhinderde een heilige lucht het zicht. Je kon maar een kilometer of vijf à tien de oceaan op kijken, veel te weinig. Net als in 2002 met die Fossettballon dreigde ik alweer met lege handen te staan en dat terwijl er zich zo'n prachtige kans zou voordoen. Het werd dus weer eens tijd voor Roald Dahlse kronkelingen en terwijl het schip ons tot onze teleurstelling totaal onzichtbaar passeerde, knutselde ik een verhaal in elkaar dat ik na een paar dagen aan onze Nederlandse vrienden zond. Het was een uitgebreide geïllustreerde reportage die iedereen die de uitzendingen gemist had, helemaal bijpraatte. Aan het eind van mijn verslag beschreef ik de dag dat de Stad Amsterdam langs zou varen:

(...) Op 10 maart voer de clipper ter hoogte van Albany. De Stad Amsterdam was de kust toen al dicht genaderd. We zagen de coördinaten steeds weer een minuutje noordelijker aangeven en het was een mooie heldere dag. Met een beetje geluk zou de Stad Amsterdam nét binnen ons gezichtsveld aan de horizon kunnen passeren. Omstreeks vier uur 's middags gaven de coördinaten aan dat de clipper ons Denmark voorbij voer en nog 10 km te gaan had vooraleer wij hem zouden kunnen zien langsvaren. Ik had de telescoop met camera-adapter klaargezet om tenminste een glimp van het

schip te kunnen vastleggen. Een kwartier voor de geschatte passage klom ik naar het hoogste punt van ons terrein, een rots die zo'n 25 meter hoger ligt dan ons huis en in totaal 150 meter boven de zeespiegel. Over de toppen van de karribomen had ik een mooi uitzicht in zuidoostelijke richting. En inderdaad, met het blote oog nauwelijks zichtbaar kwam het schip aangevaren! Een grijswitte vlek pal onder de horizon. Ik meteen terug naar huis, naar mijn 'shack', het hok waarin ik me als radiozendamateer zo af en toe pleeg te vermaken. Het zit tegen mijn elektronicawerkplaatsje aan, dus alles lekker vlak bij elkaar.

Ik had alles netjes voorbereid. Het mocht natuurlijk niet, maar met het solderen van wat jumpertjes in mijn amateurbandentransceiver was ik in staat om op frequenties te zenden die buiten de amateurbanden vallen. Als de radiocontroledienst dat zou afluisteren was ik vies de pineut en zou ik mijn

zendmachtiging kunnen kwijtraken. Ik moest het dus kort houden. Vol verwachting stemde ik de transceiver af op een middengolf intership frequentie 3.795 Khz in USB mode. Omdat mijn antenne eigenlijk alleen geschikt is voor andere banden moest ik de zender even met de hand bijstemmen om de eindtrap niet op te blazen. Met een fors vermogen waagde ik maar eens een poging:

'Stad Amsterdam, Stad Amsterdam, Stad Amsterdam. Ontvangt u mij, over?'

Mijn callsign liet ik veiligheidshalve maar weg... Zo weinig mogelijk sporen achterlaten.

Ik liet de spreesleutel los en hoorde even later een langzaam aanzwellende pieptoon, er was iemand zijn zender aan het afstemmen op deze zelfde frequentie.

'Station voor de Stad Amsterdam, ontvangt u mij, over?'

Ik had beet!!! Niet geheel zonder opwindning riep ik de Stad Amsterdam weer aan:

'Stad Amsterdam, Stad Amsterdam. Ik zag u vanochtend Albany passeren en zojuist Denmark en was benieuwd waar de reis naartoe ging, over.'

'Hier de Clipper Stad Amsterdam, kapitein Manser. Ja, klopt. We zijn op weg naar Cape Leeuwin en we hopen op 14 maart in Perth aan te komen. Waarom wilt u dat weten, over?'

'Wij wonen tegen een berghelling op 125 meter hoogte vlak bij zee en kun-

nen uw schip nu zien. Over.'

Ik noemde de coördinaten van ons huis er maar niet bij...

De reactie van de kapitein liet zich raden.

'Hee hallo zeg, wilt u deze frequentie vrij houden voor zakelijk verkeer alstublieft? Dit is geen koffiekletsradio!'

'Break. Break. OK, ik ga QRT. Goede vaart. Over en sluiten.'

Oeps... Toch een paar seconden dat schip aan de lijn gehad. Prachtige heldere ontvangst trouwens en die kapitein maar raden welke dwaze landrot hem naar de radio had gelokt. Tot nu toe niets gehoord van de Australische radiocontroledienst trouwens.

Daarna snel naar de telescoop en de camera. Veel fraais was er met het blote oog niet te zien want dat schip zat altijd nog aardig wat kilometers uit de kust. Met de camera alleen was er weinig detail te fotograferen. In de loop van de middag was er bovendien wat vocht in de lucht gekomen.

Maar met onze tamelijk sterke telescoop plus filter was de Stad Amsterdam wel degelijk te herkennen. Op dat moment voer de clipper met een snelheid van 10,5 knopen voorbij met een windsnelheid van ongeveer 10 meter per seconde. Na een half uur was de Stad Amsterdam uit het zicht verdwenen. Wel heel apart om een zeilschip dat we elke week op de televisie zien en waarvan we zo'n beetje de halve bemanning leerden kennen, te zien langsvaren, al was het dan nog zo ver weg.

Kangoeroeten vanuit Down Under.

De foto van de Stad Amsterdam had ik van de tv geplukt en bewerkt en verder heb ik helemaal geen radio shack. Ik ben zelfs geen zendamateur, maar toegegeven, de foto was aardig suggestief. Het kostte me trouwens best wat zoekwerk om een foto van een shack te vinden met Mac-apparatuur...

Een hele rij leuke reacties rolden er binnen en niemand had argwaan gehad. 'Vooral de gewaagde radiostunt is een "stoute-jongens"-topper' schreef iemand. 'Mooi verhaal, vooral omdat er natuurlijk weer een ondeugend aspect in zit' schreef een andere makker. Zo'n beetje iedereen was er weer met open ogen ingetuind. Net als bij de Fossettballon zou Roald Dahl erom hebben kunnen grijnzen. Zo zijn er sinds we aan de West-Australische zuidkust wonen best een paar leuke dingen ons huis voorbijgeleden maar sinds het verschijnen van dit boek zal niemand me meer geloven. En terecht!